

İhracat Bedellerinin Yurda Getirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar

R. Bülent DEMİRBAĞ

23 Aralık 2021

bulentdemirbag.com

R. Bülent DEMİRBAĞ

- 1980 İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi
- 1988 Tilburg - Hollanda Üniversitesi
Avrupa Topluluğu Hukuku
- 1990 Westminster Üniversitesi -
Londra Diplomatik Akademisi
Avrupa Topluluğu Hukuku,
Tek Pazar ve Uluslararası Ticaret

R. Bülent DEMİRBAĞ

- 1980 Maliye Bakanlığı
- 1983 Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı
- 1994 Hazine Müsteşarlığı
- 2018 Hazine ve Maliye Bakanlığı

bulentdemirbag.com

LinkedIn

R. Bülent DEMİRBAĞ – Döviz İhracat Yatırım

bulentdemirbag.com

İÇERİK

- İhracat Bedellerinin Yurda Getirilmesinde Süre ve Tutar?
 - İhracat Bedeli Dövizlerin Türk Lirasına Çevrilmesi Gerekiyor mu?
 - İhracat Bedellerinin Terkin Edilme Koşulları?
- TCMB İhracat Genelgesi'nde Yapılan Son Değişiklikler, İhracatçılar Lehine Ne Getirmiştir?

İÇERİK

- Dövizle Yapılan İşlemlerde İhracatçıların Dikkat Etmesi Gereken Hususlar Nelerdir?

- İhracatçıların Hesap Kapatmada Muhatap Olacağı Otorite/Kurumlar Hangileridir?

- İhracat Bedellerinin Kambiyo Mevzuatına Uygun Olarak Getirilmemesi Halinde İhracatçıların Karşılaştıkları Sorunlar, Yaptırımlar Nelerdir?

bulentdemirbag.com

KAMBİYO

bulentdemirbag.com

DÖVİZ

Bir Ekonomide
En Önemli
Ekonomik Gösterge
Hangisidir?

- Enflasyon
- Büyüme
- İşsizlik
- Kişi Başına Milli Gelir
- İhracat

...

EKONOMİK GÖSTERGE

ALMANYA'da

bulentdemirbag.com

EKOMOMİK GÖSTERGE

bulentdemirbag.com

ABD'de

ÜLKEMİZDE ?

-Enflasyon

-Büyüme

-İşsizlik

-Kişi Başına Milli Gelir

-İhracat

...

bulentdemirbag.com

Kambiyo?

Dövizle yapılan işlem

bulentdemirbag.com

bulentdemirbag.com

Döviz?

Yabancı Para

buler

bag.com

Dolar

Euro / Avro

bulent

ga.com

Sterlin

GÜNÜMÜZDE

**Türk
Kambiyo Mevzuatı**

DÖVİZ ve KAMBIYO

eş anlamlı

bulentdemirbag.com

YABANCI PARA

bulentdemirbag.com

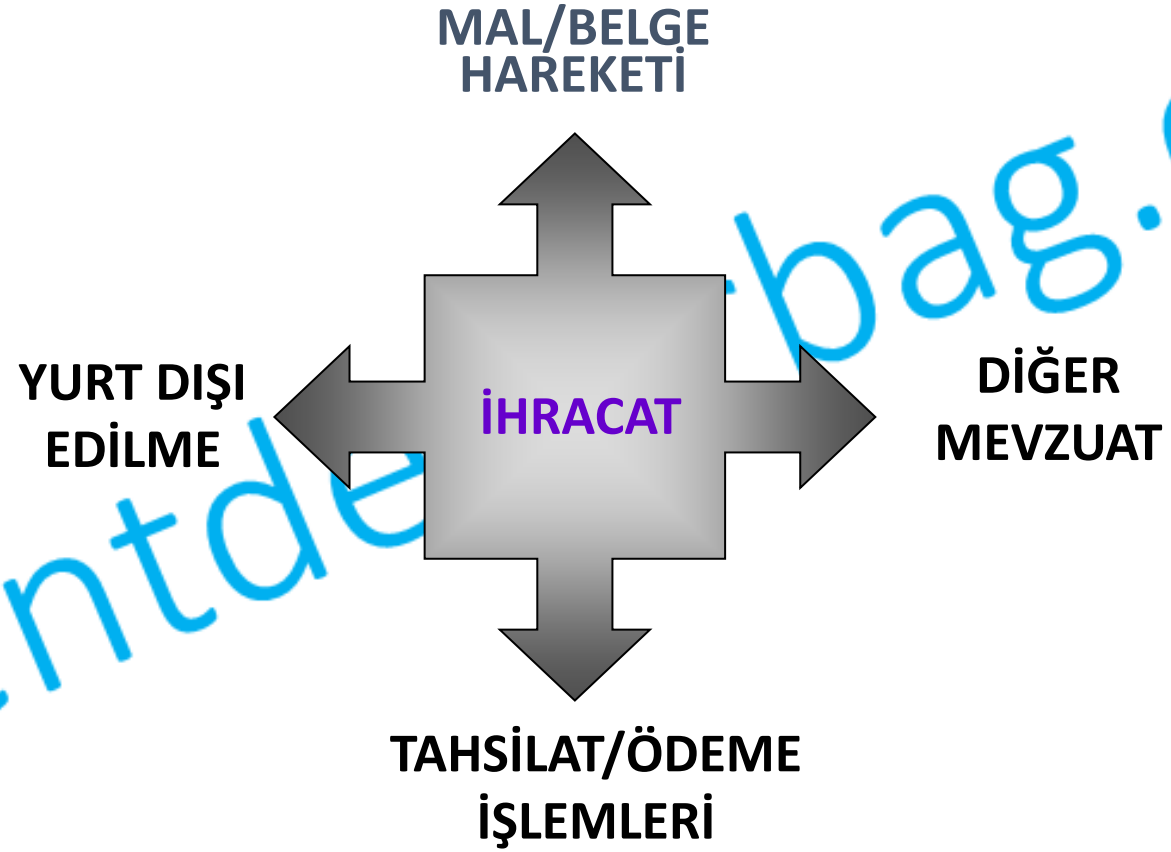
SORU 1

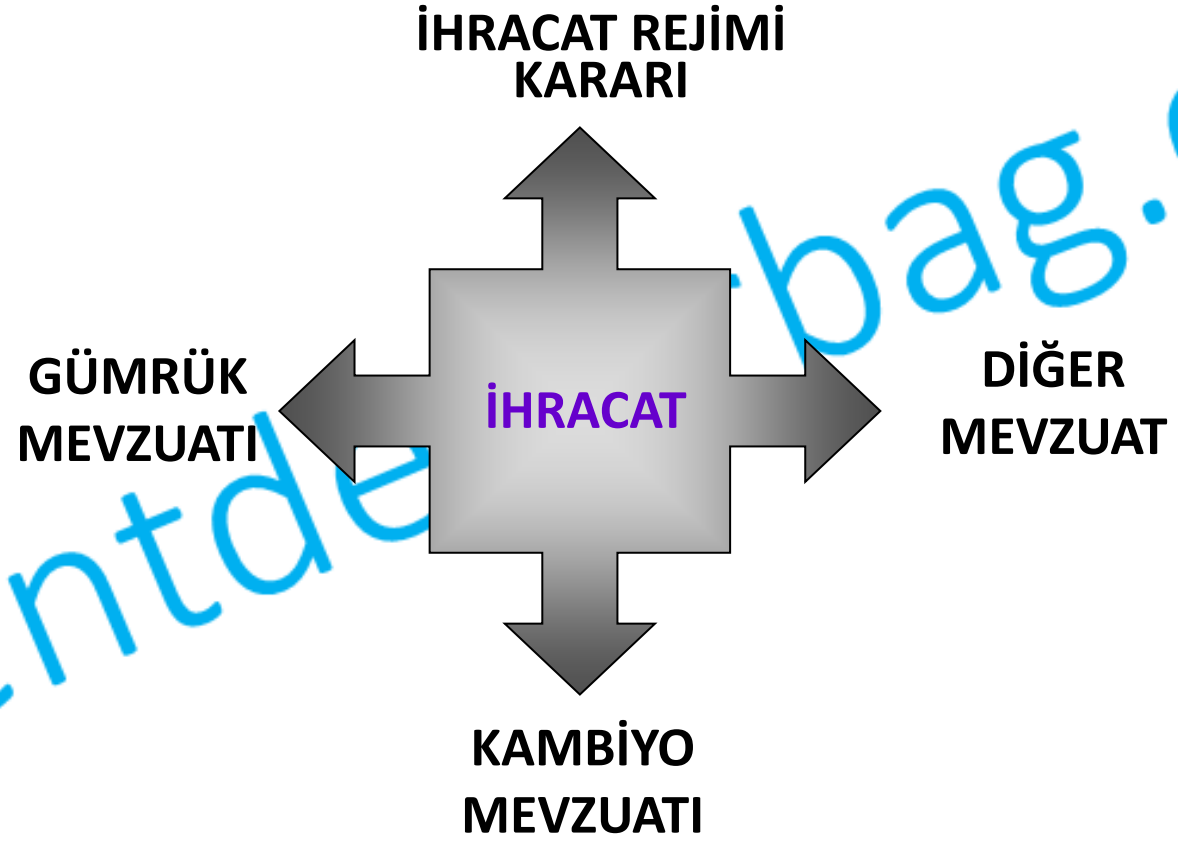
Bir Makine İthalatı - İhracatı

veya

Altın Külçe İthalatı-ihracatı

Hangi Mevzuatla İlgilenmeniz Gerekir?

bulentde... bag.com

SORU 2

Türkiye'den Yurt Dışına Çıkarken
Yolcu Beraberi
Döviz
TL
Kıymetli Eşya
Tutarı?

bulentdemirbag.com

SORU 3

Türkiye'den Yolcu Beraberinde Götürdüğünüz Dövizlerle
Gittiğiniz Ülkeye Girişte
Sorun Yaşanabilir Mi?

bulentdemirbag.com

SORU 4

2017

2018

2019

2020

2021

İhracat Yaptınız.

Türkiye'ye Döviz Getirmek
Zorunda Mısınız?

İhracat Bedeli Dövizinizi TL'ye Çevirmek Zorunda Mısınız?

SORU 5...

Bir İşyeri Kiralıyorsunuz.

Altınla,

Dövizle-dövizle Endeksli

veya

Bir Mamule Endeksli Olarak
Ödeme -Sözleşme Yapabilir Mi?

bulentdemirbag.com

KAMBIYO MEVZUATINDA NORMLAR SIRALAMASI

Anayasa

Kanun

Cumhurbaşkanı Kararı

Tebliğ

Talimat

Genelge

bulentdemirbag.com

Anayasa

TBMM

Kanun

TBMM

Karar

Cumhurbaşkanı

Tebliğ

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

Talimat

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı
Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğü

Genelge

TCMB

bulentdemirbag.com

KAMBIYO MEVZUATI

bulentdemirbag.com

TÜRK KAMBİYO MEVZUATI

- **Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında**
 - 1567 Sayılı Kanun
 - 32 Sayılı Karar
 - Tebliğler
 - Talimatlar
 - Merkez Bankası Genelgeleri

bulentdemirbag.com

1567 Sayılı

Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun

bulentdemirbag.com

1567 SAYILI KANUN 1'İNCİ MADDESİ

Kambiyo, nakit, tahvil, hisse senedi
alım ve satımının
ve

kıymetli madenler ve kıymetli taşlardan
mamul veya bunları içeren
her nevi eşya ve kıymetlerin
ve

ticari senetlerle ödemeyi sağlayan
her türlü vasıta ve belgelerin

memleketten çıkarılmasının
veya
memlekete getirilmesinin

düzenlenmesine ve
sınırlama konmasına ve

Türk parasının kıymetinin korunması hakkında kararlar alınmasına
Cumhurbaşkanı (**mülga Bakanlar Kurulu**) yetkilidir.

32 Sayılı

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında

Karar

bulentdemirbag.com

**11 Ağustos 1989 tarihli R.G.'de yayımlanan
32 sayılı Karar'la**

- Sermaye hareketleri serbestleşti
- Türkiye'ye dış kaynak girişinin önü açıldı
- **TL konvertibiliteye geçti**

-Türk Parası

-Döviz

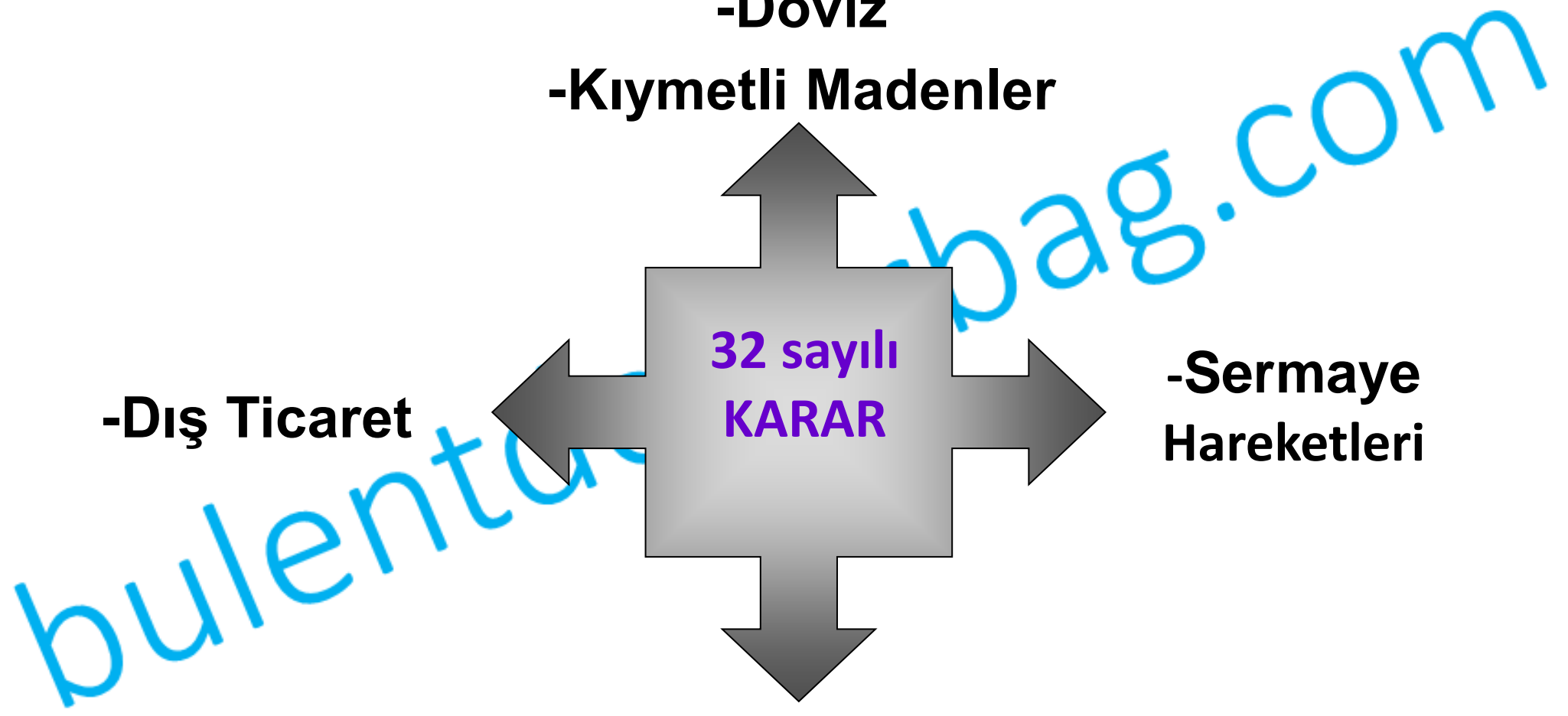
-Kıymetli Madenler

-Dış Ticaret

**32 sayılı
KARAR**

**-Sermaye
Hareketleri**

-Görünmeyen İşlemler

bulentdemirbag.com

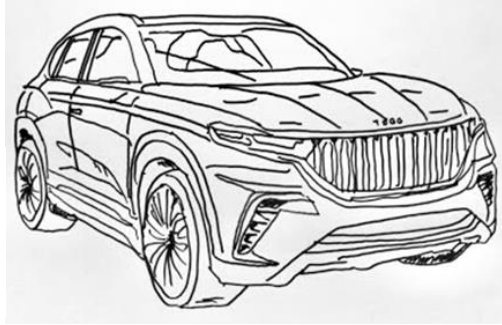
DIŞ TİCARET

DOVİZ-PARA

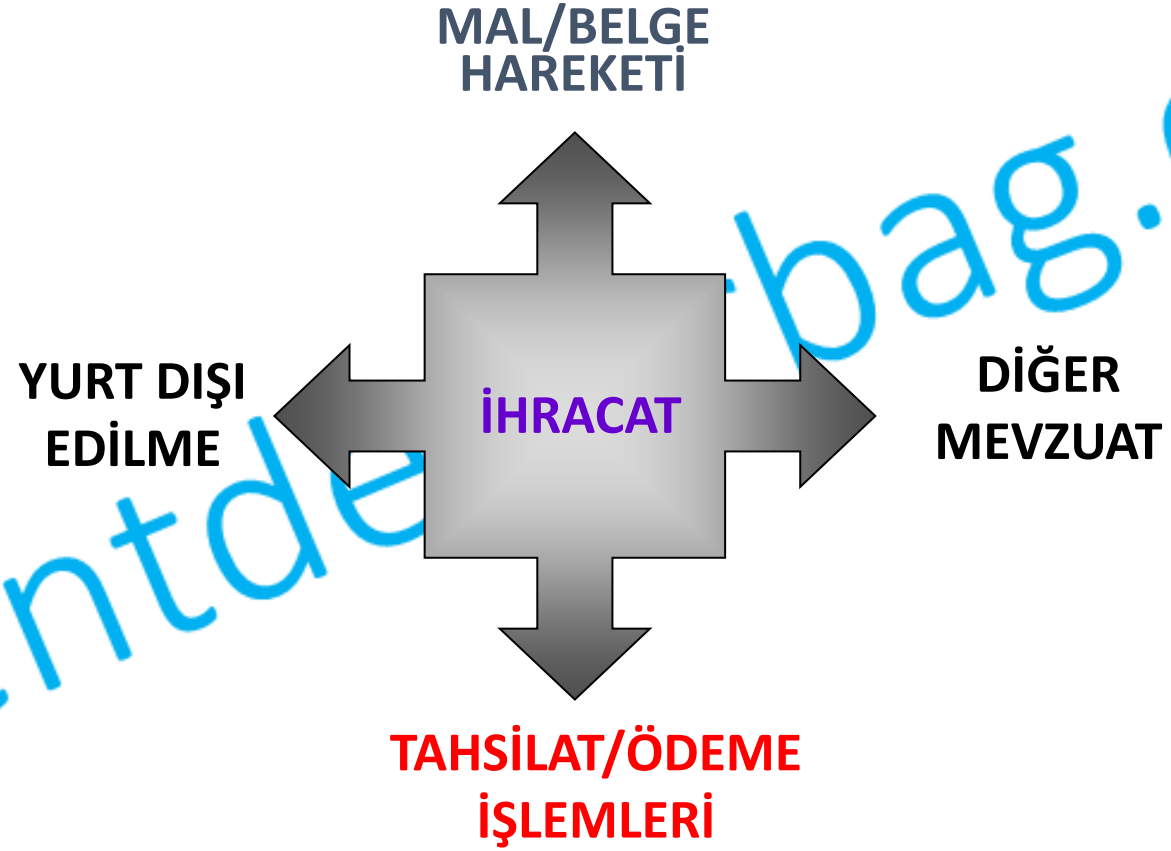

İHRACAT

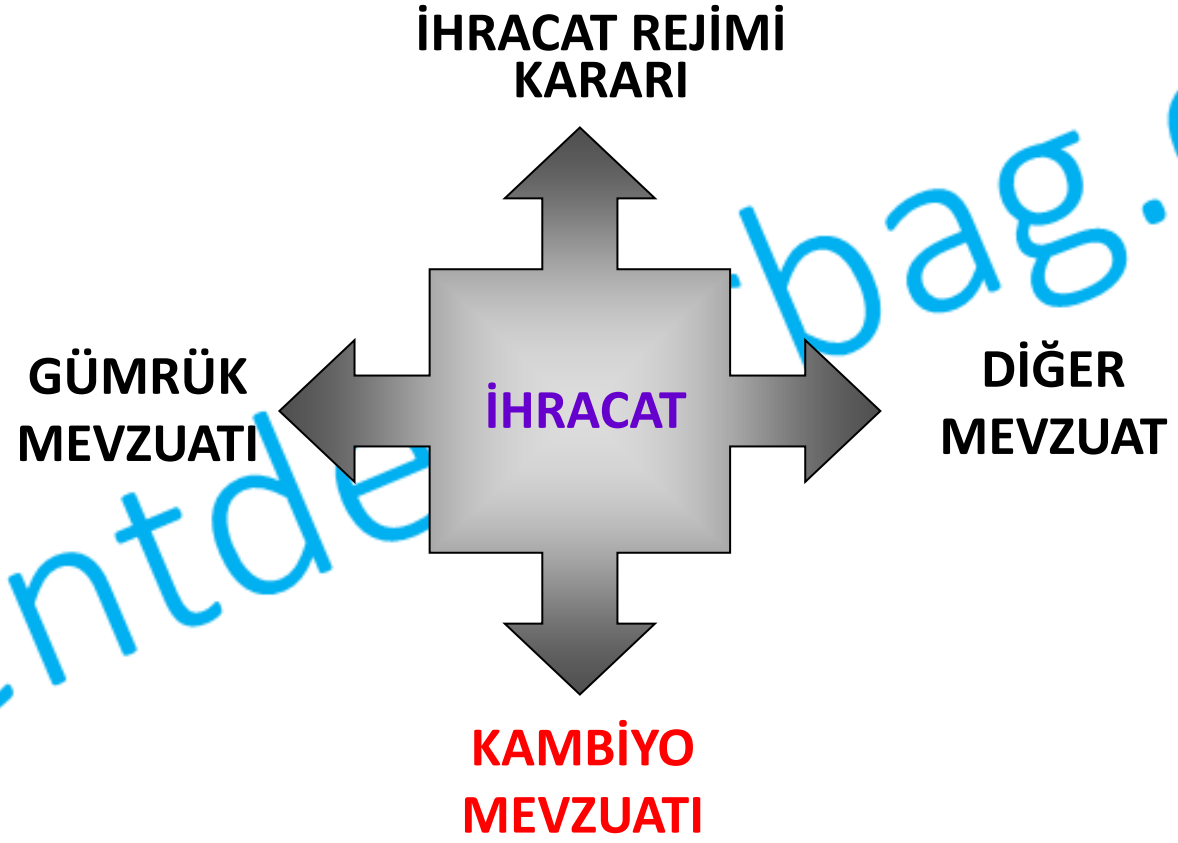

bu

sa.com

bulentde...bag.com

İHRACAT BEDELLERİ

TPKK 32 sayılı Kararın 8'inci Maddesi;

İhracat bedellerinin tasarrufu serbesttir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı ihtiyaç duyması halinde ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.

Bakanlık tarafından, bu yetki ilk olarak 4 Eylül 2018 tarihinde kullanılmıştır.

(2018-32/48 no.lu Tebliğ)

04.09.2018 ve 2018-32/48 TEBLİĞ

- İhracat Bedellerinin 180 Gün İçerisinde Yurda Getirilmesi
- % 80'inin Bankaya Satılması

bulentdemirbag.com

31.12.2019 ve 2019-32/56 TEBLİĞ

Yeni bir düzenleme yapılana kadar

- İhracat Bedellerinin 180 Gün İçerisinde Yurda Getirilmesi
- ~~% 80'inin Bankaya Satılması~~

bulentdemirbag.com

İhracat bedellerinin
ödemeyi müteakip

“doğrudan ve gecikmeksizin”

İhracata aracılık eden bankaya
transfer edilmesi...

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

16 Ocak 2020 İhracat Genelgesi

bulentdemirbag.com

- Bakanlık Tebliğleri- TCMB Genelgeleri
- GENEL KURAL-180 Gün

- **İstisnalar**

- İhracatçının İthalatçı ile Yaptığı 180 Günü Geçen Sözleşmelerinde 90 Gün Süre Tanınması
- **29 ülkeye** Yapılan İhracat için Döviz Getirme Zorunluluğu Yok
- **10 ülkeye** yapılan ihracatta, ihracat bedelinin %50 sinin yurda getirilmesi zorunlu, diğer kısmın tasarrufu serbest,
- İhracat Bedellerinin Bankacılık Sistemiyle Doğrudan Ülkemize Transferinin Mümkün Olmadığı ülkeler olarak **Irak ve Libya**'ya Yapılan İhracat

TCMB İHRACAT GENELGESİ

- 16 Ocak 2020
- 22 Ekim 2021

bulentdemirbag.com

29 ÷lkeye Yapılan İhracatta D÷viz Getirme Zorunluluğu Yok

1. Afganistan
2. Angola
3. Belarus
4. Benin
5. Cibuti
6. Etiyopya
7. Fildiři Sahili
8. Filistin
9. Gabon
10. Gana
11. Gine
12. İran
13. Kamerun
14. Kenya
15. Kırgızistan
16. Kuzey Kore
17. Küba
18. Liberya
19. Lübnan
20. Moldova
21. Nijerya
22. Senegal
23. Somali
24. Sudan
25. Suriye
26. Suudi Arabistan
27. Tacikistan
28. Tanzanya
29. Venezuela

10 ÷lkeye yapılan ihracatta, ihracat bedelinin %50'sinin yurda getirilmesi zorunlu, diğer kısmın tasarrufu serbest

1. Azerbaycan

2. Cezayir

3. Fas

4. Kazakistan

5. Mısır

6. Özbekistan

7. Tunus

8. Türkmenistan

9. Ukrayna ve

10. Yemen

YURDA GETİRME SÜRELERİ

- GENEL KURAL Fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün
- Müteahhit firmalarca yapılacak ihracat
HANGİ TARİHTEN İTİBAREN? (365 gün)
- Konsinye yoluyla yapılacak ihracat
KESİN SATIŞI MÜTEAKİP (180 gün)
- Uluslararası fuar, sergi ve haftalar
...BİTİMİNİ MÜTEAKİP (180 gün)

bulentdemirbag.com

İHRACAT SÖZLEŞMELERİNDE 180 GÜNDEN UZUN VADE VARSA

- Fiili İhracat+ sözleşmedeki vade + 90 gün

bulentdemirbag.com

PEŞİN DÖVİZ

PEŞİN DÖVİZ KARŞILIĞI İHRACATIN
24 AY İÇİNDE
YAPILMASI...

bulentdemirbag.com

İHRACAT BEDELLERİNİN TAHSİL ŞEKİLLERİ

- İhracat Bedellerinin, Beyan Edilen **Türk Parası** veya **Döviz** Üzerinden Yurda Getirilmesi Esas
- Ancak İhracat Bedelinin Beyan Edilenden Farklı Bir Döviz Üzerinden Getirilmesi de Mümkün
- **Türk Parası** Üzerinden Yapılan İhracat İşlemleri Karşılığında Yurda **Döviz** Getirilmesi Mümkün

İHRACAT BEDELLERİNİN TAHSİL ŞEKİLLERİ

- **Genel Olarak;** Bir Dövizin, İhracat Bedeli Olarak Alışının Yapılmasının Talep Edildiği Durumlarda Bankalarca **Dövizin Yurt Dışı Kaynaklı Olması Aranıyor. İstisnası Var.**
- İhracat Bedelinin Yolcu Beraberinde Efektif Olarak Yurda Getirilmesi Halinde Gümrük İdarelerine Beyan Edilmesi Zorunlu.

İHRACATTA ÖDEME ŞEKİLLERİ NELERDİR?

Satış sözleşmesinde belirlenen kurallar ve uluslararası ticari uygulamalar çerçevesinde, İhracatçıların yazılı beyanına istinaden

- Akreditifli Ödeme,
- Vesaik Mukabili Ödeme,
- Mal Mukabili Ödeme,
- Kabul Kredili Akreditifli Ödeme,
- Kabul Kredili Vesaik Mukabili Ödeme,
- Kabul Kredili Mal Mukabili Ödeme,
- Peşin Ödeme

şekillerine göre

İHRACAT BEDELLERİNİN TAHSİLİ

gerçekleştirilir.

BANKAYA, GB SUNUMU ŐART MI?

Bankalarca,
ihracat bedelleriyle ilgili olarak GB örneęi sunulabileceęi gibi

firma beyanı ile

gümrük beyannamesine ilişkin bilgilerin

İBKB'ye yazılması mümkün.

bulentdemirhag.com

İHRACAT BEDELİNİN TAHSİLİ

İhracat bedeli;

- Bankalar aracılığıyla **havale şeklinde,**
- İthalatçı, ihracatçı veya bunlar adına hareket ettiğini beyan eden Türkiye'de veya dışarıda yerleşik üçüncü kişilerce, gümrük idarelerine beyan edilerek alınan onaylı NBF ile **efektif olarak,**
- İthalatçı, ihracatçı veya bunlar adına hareket ettiğini beyan eden Türkiye'de veya dışarıda yerleşik üçüncü kişilerce **çek olarak,**
- **Kredi kartı** ile,

İHRACAT BEDELİNİN TAHSİLİ

- Ödeme hizmeti sağlayıcıları aracılığıyla,
- İhracat bedellerinin bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı Irak ve Libya'ya yapılan ihracatta NBF aranmadan efektif olarak,

tahsil edilebilir.

bulentdemirbag.com

- İhracat bedeli Türkiye'deki bankalarca yurt dışındaki bankalar ile gerçek veya tüzel kişilere **açılan kredilerden** karşılanabilir.

bulentdemirbag.com

İHRACATÇININ SERBEST KULLANIMINA BIRAKILAN DÖVİZLER

- Hizmet ihracatı,
- Transit ticaret,
- Türkiye'de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan satış (Bavul Ticareti),
- Türkiye'de ikamet etmeyenlere KDV hesaplanarak yapılan satış,
- Mikro ihracat ve
- Serbest bölge işlem formu kapsamında gerçekleştirilen 5.000 ABD doları veya karşılığı döviz ya da Türk lirasını geçmeyen tutardaki ihracat işlemlerinde bedellerin **tamamının**
- 10 ülkeye yapılan ihracatta, ihracat bedellerinin **%50'sinin tasarrufu serbesttir.**

İHRACAT BEDELİ KABUL BELGESİ

Bankalarca

İhracat bedelleri yurda getirildiğinde,
yurda getirildiğine dair

İHRACAT BEDELİ KABUL BELGESİ

(İBKB)

düzenlenir.

bulentdemirbag.com

İHRACAT BEDELİ KABUL BELGESİ

İhracat Bedeli Kabul Belgesi

Seri No:

Tarih:

Banka Adı-Şubesi:

İhracat Bedelini Yurda Getiren Kişinin/Firmanın

Unvanı/Adı Soyadı:

T.C. Kimlik Numarası/ Vergi Kimlik Numarası :

Gümrük Beyannamesinin

Numarası:

Tarihi:

İhracatçı Unvanı:

28 inci Hanesinde Kayıtlı Banka:

22 nci Hanesinde Kayıtlı Tutar- Para Birimi:

46 ncı Hanesinde Kayıtlı Tutar:

Fiili İhraç Tarihi:

Bedel Getirme Süresi Sonu:

Yurda Getirilen Bedelin

Yurda Getiriliş Şekli (Banka Transferi /Efektif):

Tutarı-Para Birimi:

Hesaba Geçiş Tarihi:

Geldiği Ülke:

Varsa SWIFT Referans Numarası/ Nakit Beyan Formu Sayısı:

Banka Referans Numarası:

Varsa Mahsup Edilen Tutar:

Mahsup Tarihi:

Mahsup Sebebi:

bu

m

ÖNEMLİ

İhracatçılar,

Aracı Bankalara

İhracat Bedellerinin

Yurda Getirilme Süresi İçinde

veya

Vergi Dairelerince Yapılan İhtarname Süreleri İçerisinde

- İskonto,
- İndirim ve
- Mahsup

İHRACAT HESABININ KAPATILMASINDA İBRAZİ ZORUNLU BELGELER

- GB örneđi/GB bilgileri
 - İlgili İBKB'ler
 - Satış faturası ile
- İndirim ve mahsup konusu belgeler.

bulentdemirbag.com

İHRACAT İŞLEMLERİNDE SORUMLULUK

İhracat bedelinin tahsilinden

ve

ihracat hesabının yurda getirme süresi içinde

(ek süreler dâhil)

kapatılmasından

ihracatçılar

sorumludur.

bulentdemirbag.com

Aracı bankalar;
hesapların kapatılmasını
izlemekle yükümlüdür.

bulentdemirbag.com

MÜCBİR SEBEP HALLERİ

-İthalatçı veya ihracatçı firmanın infisahı, iflası, konkordato ilan etmesi veya faaliyetlerini daimi olarak tatil etmesi, firma hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmesi, şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,

- Grev, lokavt ve avarya hali,

- İhracatçı veya ithalatçı memleket resmi makamlarının karar ve işlemleri ya da muhabir bankaların muameleleri dolayısıyla hesapların kapatılmasının imkansız hale gelmesi,

- Tabii afet, harp ve abluka hali,

- Malların kaybı, hasara uğraması veya imha edilmesi,

- İhtilaf nedeniyle dava açılması veya tahkime başvurulması.

HAKLI DURUMLAR

Mücbir sebep halleri dışında kalan,
ancak bedel getirme süreleri içerisinde
ihracat bedelinin yurda getirilmesine engel olan ve resmi kayıtlarla
tevsik edilebilen durumlar...

Vergi Dairesi
değerlendirilebilir.

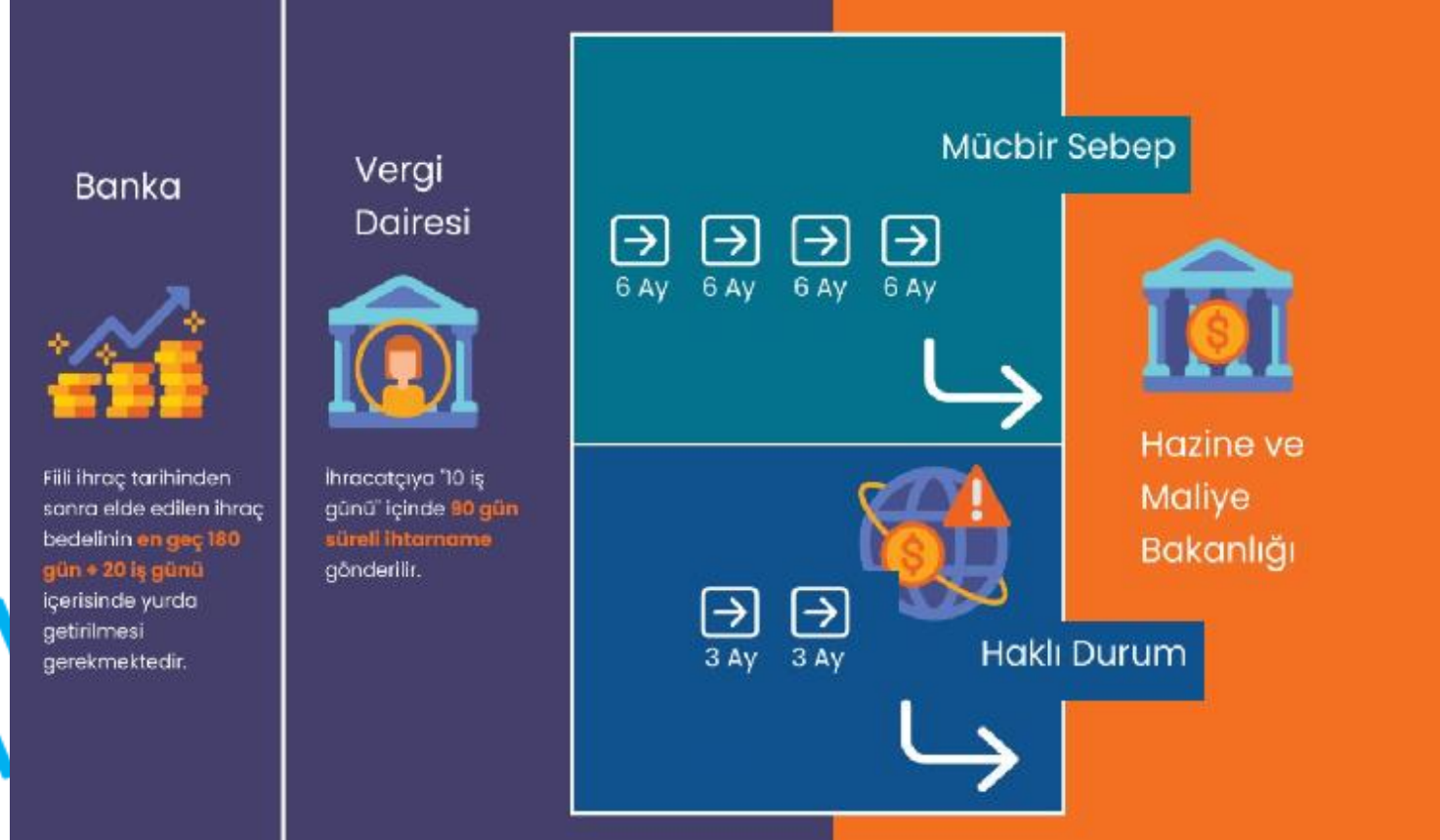
İHRACAT HESAPLARININ KAPATILMASI

- Bankalar
- Vergi Dairesi
- Hazine ve Maliye Bakanlığı

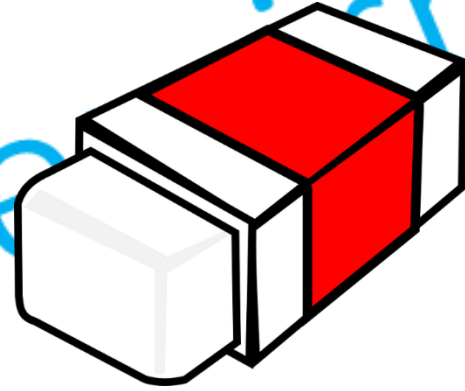
Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğü

bulentdemirbag.com

İHRACAT HESAPLARININ KAPATILMASI

TERKİN

bulentde...bag.com

TERKİN

- Her Bir GB Bazında

30.000 ABD doları

Bankalar

- Her Bir GB'nin %10'u

30.000 - 100.000 ABD Doları

Bankalar

- GB Bazında 300.000 Doları Aşan İhracatın %10'u Olan 30.000 Dolardan Fazla Tutardaki Açığın Terkin Talebi
- GB Bazında 1.000.000 Dolara Kadar Olan İhracatın %10'u Olan 100.000 Dolara Kadar Açığın Terkin Talebi

TERKİN

- Mücbir Sebep/Haklı Durum

200.000 ABD Doları Kadar

Vergi Dairesi

- GB Bazında 2.000.000 Doları Kadar İhracatın % 10'u Olan 200.000 Doları Kadar Olan Açığın Terkin Talebi

- Mücbir Sebep/Haklı Durum

200.000 ABD Doları Aşan

Hazine ve Maliye Bakanlığı

- GB Bazında 2.000.000 Doları Aşan İhracatın % 10'u Olan 200.000 Doları Aşan Tutardaki Açığın Terkin Talebi

YAPTIRIM

1567 Sayılı Kanunun
3'ncü Maddesinde
Düzenlenmiştir.

bulentdemirbag.com

MEVZUATA UYULMAMASI DURUMUNDA NASIL BİR YAPTIRIM UYGULANACAKTIR?

İhracat Bedellerini Yurda Getirmeyenler;

1567 Sayılı Kanun'un

3'üncü Maddesinin Üçüncü Fıkrası Uyarınca,

Yurda Getirmekle Yükümlü Olunan İhracat Bedellerinin Rayiç
Bedelinin % 5'i Kadar

İdarî Para Cezasıyla

Cezalandırılırlar.

İdarî Para Cezasına İlişkin Karar Kesinleşinceye Kadar Söz Konusu Bedelleri Yurda Getirenlere,

Anılan Kanun'un Birinci Fıkra Hükmüne Göre

3.000 TL'den 25.000 TL'ye (2021 Yılı İçin 10.434 - 87.045 TL)

Kadar İdarî Para Cezası Verilir.

Ancak Verilecek İdarî Para Cezası Yurda Getirilmesi Gereken Paranın %2,5'inden Fazla Olamaz.

Diğer Taraftan,

İthalat, İhracat ve Diğer Kambiyo İşlemlerinde

Döviz veya Türk Parası Kaçırarak Kastıyla Muvazaalı İşlemlerde Bulunanlar,

Yurda Getirmekle Yükümlü Oldukları veya Kaçırarak Kıymetlerin Rayiç Bedeli
Kadar

İdarî Para Cezasıyla Cezalandırılırlar.

Bu Fiilin Teşebbüs Aşamasında Kalması Halinde Verilecek Ceza Yarı Oranında
İndirilir.

Öte Yandan,

İhracat Bedelinin Yurda Getirilmesi Sonrasında
Düzenlemelere Bir Aykırılık Yapılması

Durumunda;

1567 Sayılı Kanun'un 3'üncü Maddesinin Birinci Fıkrası Kapsamında
3.000-25.000 TL Tutarında İdari Para Cezası Uygulanacaktır.

Tekerrür Durumunda ise Bu Cezalar İki Katı Olarak Uygulanmaktadır.

YETKİLİ ORGANLAR

- Bankalar
- Vergi Dairesi Başkanlığı/Müdürlüğü
- TCMB
- Hazine ve Maliye Bakanlığı
(Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğü)

bulentdemirbag.com

DENETİM ORGANLARI

Vergi M¼fettiřleri
Hazine Kontrol¼rleri

bulentdemirbag.com

LinkedIn

R. Bülent DEMİRBAĞ – Döviz İhracat Yatırım

bulentdemirbag.com

TEŐEKKÜR EDERİM.

R. Bülent DEMİRBAĞ

demirbagbulent@gmail.com